

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Invrujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXV.—LETNO XXXV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK),

SEPTEMBER 29, 1952

STEVILO (NUMBER) 192

EMIL M. ZORKO

V soboto je nagloma preminil na svojem domu Emil Math Zorko, star 33 let, stanujoc na 1612 E. 26 St. Rojen je bil v Clevelandu.

Tu zapušča soproga Leon, rojena Pannagopoulos, tri otroke: Emil ml., Dale in Earl, staršice Cyrus in Rose, rojena Dobravie, tri brate: Stanley, Edward in Zorn ter dve sestri, Mrs. Rose Massonlinos in Dorothy. Pogreb se vrši iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St.

JIM PEČE

Po paratenem bolehanju je umrl v soboto na svojem domu v Brewster, Ohio, Jim Peče, star okrog 66 let. Družina je pred leti živel v Collinwoodu. Pokojni je bil doma iz Dolnjega, v Ameriki je bil nad 40 let ter je delal pri železnici, zadnja leta pa je bil na penziji. Bil je ustanovitelj in prvi tajnik ter sedno član društva Mir, št. 142 SNPJ.

V Brewsterju zapušča ženo Agnes, rojena Zupančič, in več otrok. Pogreb se vrši v torek ob 10. uri zjutraj v Brewsterju, Ohio.

JACQUELINE R. BERGOC SINČEK

V Huron Road bolnišnici je umrla na porodu Jacqueline R. Bergoc in novorojeni sinček. Starca je bila 23 let. Družina je živela na 15300 Waterloo Rd.

Tukaj zapušča soproga Josepha, mater Mrs. Mary Genett, mesto Mrs. Marie Sedivy ter več otrok. Pogreb se vrši v torek ob 8.45 uri iz pogrebne zavoda Joseph Zele in sinčekom 458 E. 152 St., v cerkev sv. Lovrenca ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

MARTIN TOMAZIN

Po dolgotrajni bolezni je preminil v Marymount bolnišnici Martin Tomazin, star 62 let. Stanoval je pri družini Mirtel na Aurora Rd., Bedford, Ohio. Bil je član društva sv. Lovrenca, št. 13 KSKJ.

Tukaj zapušča sina Martina in hčer Angelo. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 8.30 uri iz pogrebne zavoda Louis Ferfco, v cerkev sv. Lovrenca ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

MARK TARAC

Preminil je Mark Tarac, star 62 let, stanujoc na 1641 E. 26 St. Doma je bil iz Žumberaka, odkoder je prišel v Ameriko pred leti. Bil je član društva Vitez Žumberaške sloge, št. 21 HKZ, in društva sv. Nikolaja, št. 28 HKZ. V starem kraju zapušča soproga Andjo, hčer Marijo Juško, sina Marka in sestro Jurijo. Pogreb se vrši v torek ob 8.30 uri zjutraj iz Golubovega pogrebne zavoda, E. 47 St. in Superior Ave., v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Calvary.

JACOB PETRIČ

Po dvomesečnem bolehanju je umrl na svojem domu Jacob Petrič, stanujoc na 6818 Bayliss Ave. Po dvomesečnem bolehanju je umrl na svojem domu Jacob Petrič, stanujoc na 6818 Bayliss Ave. Dalje na 2. stran.

Ni nobene vojne nevarnosti!

Stati moramo s puško ob nogi!

WASHINGTON, 28. septembra—General Omar Bradley, ki je v svojstvu šefa ameriških glavnih štabov inšpiiral oborožene sile v Evropi, je podal o svojih vtiših poročilo predsedniku Trumanu in glavne misli tudi javnosti. Tudi v letu 1954 ni pričakovati kakve vojne; vendar je računati na vse možnosti, vsled česar se mora oborožiti v obrambeni program izvesti po načrtu.

General Bradley je nadalje nagnal:

Mnogo ameriških zaveznic se zanaša na zalogu atomskih bomb v Ameriki in se s tem tudi izgovarja, zakaj ni še izvršena obramba v višini in v času, kot je bila ta določena po prvotnem programu.

Tudi niso redki tisti Amerikanci, ki hočejo, da naj bo vsa obramba Amerike, pa tudi jedro njene oborožene sile v atomskem oraju.

To stališče je napačno in bodo v bodočih vojnih operacijah potrebne vse vojaške edinice in vse vrste orožja, kakor je bil to slučaj do sedaj.

Možnost kakega oboroženega spopada s Sovjetsko zvezo je trenutno manjša kot je bila pred enim letom. Amerika je na atomskem polju mnogo bolj napredovala kot pa Sovjetska zveza.

Države zaveznice v Evropi, članice vojaške organizacije N.A.T.O. so povečale svojo obrambo in s tem varnost.

Leta 1948, ko je začela Sovjetska zveza z izdelovanjem atomskoga orožja, je bila opasnost vojnih zapletljajev večja kot pa je danes. Od tedaj naprej smo se v naslednjih letih bali, da bi Rusija znala vdreti v Zapadno Nemčijo. Danes Rusija nima zadostnih moči, da bi bodisi začela, bodisi vzdržala ofenzivo.

Policaj ga je ustrelil

Floyd Thomas, star okrog 32 let, ki je stanoval na 2424 E. 61 St., je bil v prepisu s Fredom Cole, svojim sosedom radi parkiranja avtomobila na skupnem pločniku med obema hišama. V prepisu je Thomas grozil z revolverjem, nakar je Cole odšel po policajem. Ko je stopil v stanovanje Thomasa, je policaj videl, da ima ta zakrito desno roko, nato pa da je zagrabil za orožje.

Stražnik je Thomasa prehitel, oddal proti njemu strel in ga zadel naravnost v srce. Thomas je omahnil v smrt, še vedno z orožjem v roki. Thomas na policiji ni bil nepisan list in je bil že davorak arretiran radi kršenja cestno policijskih predpisov.

KAKŠNA STANOVANJA SI ŽELIMO?

V vprašanju cen ne napovedujejo posebnih sprememb. Delavske plače so sicer visoke, toda na drugi strani se nižajo cene gradbenemu materialu, dalje pa tudi ni pozabiti na to, da večja proizvodnja manjša stroške.

Kar se tiče novega sloga tako imenovanih "ranch house" so interesenti sicer navdušeni za ta slog, vendar niso za skrajno radikalno smer in tudi ne za skrajno kričeče barve.

Mesecni obroki se redoma plačujejo, to za hišo, ki so že zasedene.

Zaslужek interesentov, ki upaja na novo hišo se giblje med \$5,000 in \$10,000 na leto. Zadnji so redki. Tudi je zanimivo, da je precejšnja številka tistih, ki bi izbrisanih zemljeknjižnih dolgov za \$20,819,472.

Ne zvišujte najemnin!

Zadnja seja občinskega sveta je sklenila, da v Clevelandu ostane kontrola najemnin. Priporočala pa je zvišanje najemnin do 15%.

Lastniki hiš so tolmačili ta sklep po svoje in so hoteli začeti z zvišanjem najemnin že s 1. oktobrom 1952. Nato so bili pravno poučeni, da v sklep občinskega sveta gre le za priporočilo na osrednji odbor v Washingtonu, ne pa že za pravoveljavni sklep oziroma zakon. Osrednji odbor v Washingtonu je tisti urad, ki veljavno odloča, seveda na podlagi priporočil.

Kakor kaže praksa, traja približno en mesec, predno je to vprašanje končno rešeno.

Tako vsaj kaže slučaj mesta Chicago, ki je tudi podaljšalo kontrolo najemnin in izdal priporočilo na centralni urad v Washingtonu.

Da lastniki hiš ne bodo imeli kakih sitnosti, se morajo spriznatni s potekom časa, ki je potreben; da si bodo na jasnem, kaj je s povišanjem najemnin.

ZIVALI BLAGOSLAVLJAJO

HEREFORD, Anglija, 29. septembra—Tukajšnje prebivalstvo se pripravlja na nedeljo po 3. oktobru, ko bo šlo v svojo cerkev in dalo blagoslov živali.

Na ta praznik čakajo predvsem otroci, da nesejo na blagoslov pse, mačke, zajčke, korte, pa tudi odrasli, ki gredo v cerkev s konjem. Ozadje teh ceremonij je britansko društvo za zaščito živali.

24-letnica poroke

Danes obhajata Mr. in Mrs. Frank Gregorič iz 19003 Cherokee Ave. 24-letnico svojega srečnega zakonskega življenja. Njun sin Frank, ki se nahaja v Ameriki armado v Nottinghamu, Angliji, in hči Veronika ter prijatelji izrekajo slavljencem svoje iskrene čestitke in jima želijo še mnogo let sreče in zdravja. Prijatelji lahko pišejo sinu na naslov: Frank Gregorich A/3c, 104th Comm. Sqd. OPR, APO 22, c/o Postmaster New York, N. Y.

Vile rojenice

Prošlo sredo so se zglašile vile rojenice pri Mr. in Mrs. Louis in Mary Lozar, 17406 Groveswood Ave., in jima pustile krepkega sinčka-drugorjenca. Mati in dete se dobro počutita v Huron Road bolnišnici. Tako so zoper postal "grandpa" in "grandma" Mr. in Mrs. Louis in Mary Roytz, ki imajo gostilno na Groveswood Ave., ter Mr. in Mrs. Louis in Mary Lozar v Aurora, Minn.

Mesecni obroki se redoma plačujejo, to za hišo, ki so že zasedene. V okraju Cuyahoga se je meseč avgusta vknjili 3,654 zemljeknjižnih dolgov za skupno vso \$35,116,176; bilo pa je tudi izbrisanih zemljeknjižnih dolgov za \$20,819,472.

NAJDRAŽJE VOLITVE V AMERIKI

Volitve stanejo. Kako se potom volitev pride do važnih državnih problemov kot so predsednik, podpredsednik, senatorji in poslanci, pa je drugo vprašanje. Na zunaj so to volitve; toda kdo vodi to volitve in kdo stoji za njimi?

Pravimo, da volilna agitacija in se zdi na prvi pogled, da pač vsak, ki ima pravico, lahko kandidira in vsakodobno lahko agitira.

Toda v ameriškem volilnem dirindaju je polno skritih moči, ki pa imajo največji vpliv. Demokratično bi bilo, ako bi ameriško ljudstvo resnično vedelo, kdo je po njegovi volji njegov predstavnik v Washingtonu, ne pa, da je na zunaj sicer njegov predstavnik, v resnici pa predstavnik interesnih skupin, za katerimi stoji kapital.

Padel je že predlog, na kar bi pristali tudi volilci, da vsak strankarski pristaže ali druge stranke plača na leto v volilni fond \$5; kak drugi znesek se ne bi smel sprejemati.

Preposta agitacija vodilni dnevi se je danes z radijem in televizijo bistveno spremenila. Ta agitacija pa stane. Strokovnjaki so izračunali, da bodo ameriške volitve z zaključkom 4. novembra stale celih \$150,000,000!

Taft je kočijaž

MANCHESTER, N. H., 28. septembra—Mrs. India Edwards, ki je podpredsednica izvršilnega odbora demokratske stranke je trdila, da je republikanski kandidat Eisenhower pod kontrolo najreakcionarnejših elementov republikancev v Ameriki.

General sicer maršira v prvi vrsti, toda na vajetih ga drži senator Taft. Vse smejanje Eisenhowera ne more zakriti reakcionarnih republikanskih načrtov.

Glede tekstilne industrije v New Hampshire, kjer je občutiti brezposelnost, je podpredsednica Edwards javila, da se ta industrija seli na jug, kjer so medzini in ni unijskih mezd. Dokler kapital igra tako igro se bo tudi v New Hampshire ta igra občutila: Manj zaposlitve in nižje mezde.

EVROPSKO VRHOVNO SODIŠČE

STRASSBURG, 28. septembra—Začasni evropski parlament, ki zaseda kot posvetovalni organ, je sprejel nadaljnji sklep, ki naj bližja Evropo. Ustanovi se vrhovno evropsko sodišče. Poseben odbor naj izdelal potrebnih načrtov.

Nove uradnice

Pri društvu Waterloo Grove, št. 110 WC so bile izvoljene sledeče uradnice za prihodnje leto:

Predsednica Pauline Balish, podpredsednica Emma Jane, tajnica Celia M. Wolf, 1251 E. 173 St., KE 2564, blagajničarka Molly Tomarič, zapisnikarica Terezija Klemenčič, duhovna voditeljica Marie Benda, nadzornica: Uršula Branisl in Emma Janc. Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Klub Ljubljana

V torek zvečer ob 7.30 uri se vrši redna seja kluba Ljubljana v navadnih prostorih Ameriško-jugoslovanskega centra na Research Ave. Članstvo je prošeno, da pride točno in v polnem številu na obisku pri svoji teti Mrs. Mace iz Chicago, Ill.

Eisenhower je pravi demagog; hoče zabrisati sled za seboj

NJEGOVA ZUNANJA POLITIKA BIJE NJEGA SAMEGA

LOUISVILLE, Ky., 28. septembra—"Nagnusno demagoško zavijanje dejstev, laž karakterizirajo Eisenhowera v volilni kampanji, čeprav je začetkom obljubil, da bo dostojen," je označil demokrat Stevenson početje republikanca Eisenhowera in njegovih volilnih govorov.

Eisenhower je trdil, da se Amerika nahaja v vojni na Koreji, ker je podcenjevala sovjetsko nevarnost, ker je umaknila svoje čete iz Koreje, ker je zapustila Kitajska in jo izročila Komunistom in ker se ni znala brigati z Daljnji vzhod.

Isti Eisenhower je dejal pred korejsko vojno, da ni nobenega razloga, da bi sovjetski sistem ne mogel živeti v slogi s sistemom zapadne demokracije.

Pred kongresnim odborom za vojaške zadeve je Eisenhower o Rusiji trdil, da "Rusijo vodi ena edina želja—želja po prijateljstvu z Ameriko."

Demokratje so v tem času in v kasnejših dneh opozarjali na to, da se Sovjetska zveza oboroži do skrajnosti in vrši pritisk na druge države kot na primer na Italijo.

Eisenhower je že leta 1944 očital pokojnemu Rooseveltu, da namerno zavlačuje demobilizacijo. Obratno so bili demokratje tisti, ki so opozarjali na ruske oborožene sile in vojaške kroge na to, da Amerika prehitro po vojni demobilizira.

Takrat, ko je bil Eisenhower šef ameriškega generalnega štaba, je ta štab svetoval ameriški civilni upravi, naj se Ameriške oborožene sile umaknejo iz južne Koreje, češ da ta dežela ni za Ameriko strateške važnosti.

Kar se tiče Kitajske, je Stevenson opozoril Eisenhowera, da menja svoje misli iz dneva v dan, da pa je civilna uprava v politiki do Daljnega vzhoda šla po potih, kot so jo kazali generali, med njimi Eisenhower sam.

Republikanci hočejo demoralizirati slobodoljubni svet, da ta kot slab element, pade Sovjetom brez orožja v roke.

ITALIJA MOBILIZIRA

RIM, 28. septembra—Med 5. in 19. oktobrom bo italijansko vojno ministrstvo mobiliziralo čez milijon italijanskih rezervistov. Mobilizacija zadene tri vojske letnike.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3. OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznalačcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00
For Three Months—(Za tri meseca) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 7.00
For Three Months—(Za tri meseca) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

EVROPSKA FEDERACIJA?

(1)

Slovenec Amerikanec, ki je to poletje obiskal staro domovino, je šel, kakor večina med njimi, domov preko Pariza in Francije. Brzina današnjih vlakov ga meče iz kraja v kraj, kakor v mislih. Ta občutek je udoben. Ko pa se na razmeroma kratki poti ustavlja na državnih mejah, ga novi državni organi pregledujejo, sprašujejo in občuti nov red in novo valuto, se mu vzbudi občutek neugodja. Če bi pa potoval še dalje, bi se ustavljal, bi bil povpraševan in preiskan še večkrat. Tudi na razmeroma kratkih progah in v kratkem času. Ta Amerikanec občuti, da ni v ameriški federaciji, kjer ni nobenih sitnosti pri potovanju in križarjenju po ameriškem kontinentu—po Združenih državah severne Amerike. Začuti prednost te državne ureditve in misli na Evropo in si stavi vprašanje ali bi ne bilo mogoče napraviti iz Evrope, vsaj iz držav, ki niso v sovjetskem bloku, po ameriškem vzgledu evropsko federacijo....

Najaktualnejši dogodek zadnjih dni v Evropi je bilo posvetovanje evropskih civilnih in vojaških predstavnikov, kako priti do ozjega sodelovanja. Če gledamo v vsebino teh sklepov, moramo priznati, da gredo ti politiki zelo previdno po poti, ki naj vodi k skupnosti. Načeli so najprvo humana in gospodarska vprašanja, napovedali so pa tudi rešitev strogo političnih vprašanj kot je na primer glavno—vprašanje ustave—konstitucije bodoče federativne Evrope.

Na humanem polju: Zakaj bi se delala meddržavnava ovira zdravnikom, zakaj se ne bi skupno podpirali laboratorijski in zakaj ne bi imele medicine, mišljeno zdravila, prosto pot in bi ne bilo na nje raznih carin, ko gredo iz države v državo?

Na prometnem polju: Zakaj naj bi se ne sestali prometni strokovnjaki vseh držav in pri gradnji cest svoje lastne države imeli obzir na ceste in cestni sistem ter omrežje v sosednji državi? Zakaj naj bi se ne poenostavilo potovanje, zakaj bi se ne zgradil sistem, ki bi se po enotnem načrtu tikal vseh komunikacijskih in prevoznih sredstev in bi se tako ustvarila tudi ena podlaga za bodočo evropsko skupnost?

Na gospodarskem polju: Staro vprašanje dobave in porazdelitev surovin, ki so potrebne za industrijo, je bilo večkrat med tistimi vzroki, ki so končno priveli do kravne vojne. Surovine iz evropskih kolonij v Afriki in Aziji naj služijo skupnim interesom zapadne evropske industrije, naj se najde ključ, po katerem se bodo porazdeljevale med posamezne države in če bo temu tako—evo zopet mogočen kamen podpornik skupne zapadne evropske zgradbe!

Toliko se govori o svobodni trgovini, v resnici pa se delajo tej svobodni trgovini samo ovire. Carine, to je davki na uvoženo in izvoženo blago ob prestopu v druge države, igrajo v gospodarstvu vsake države izredno važno vlogo. Bodisi, da so le dober vir za državne finance in državni proračun, bodisi, da imajo gospodarsko politično ozadje. Domača industrija kake države, ki je šele v razvoju, naj se zaščiti. Zato pa visoke carine na isto blago, ki bi prihajalo iz tujih držav. Že ta dva momenta v presojanju carin kažeta, da to vprašanje ni tako enostavno in skoraj na prvi pogled kakor nerazrešljivo!

Francoski zunanjji minister Schuman je na tem polju zelo aktiven. Znan je njegov načrt o skupni upravi zapadno evropskega premoga in jekla, ki se je vsaj formalno že uresničil. Kakor pa ima ta načrt znak neke skupnosti, da ne rečemo internacionalnosti, ima vkljub temu močan francosko državni politični ton. Italija tej družbi ne bo dajala preveliko ne jekla, ne premoga, ker ga nima. Luxemburg je državica, ki naj se ohrani kot posebnost, ki pa v gospodarskem oziru ne pomeni ničesar. Belgija je močna industrijska država, toda je majhna. Majhna je tudi sosednja Nizozemska, četudi ni tako industrijsko razvita. Prvo violino boste na tem koncertu igrale le Zapadna Nemčija in Francija. Zopet pa je res, da če vzamemo industrijsko Posarje, ki je sedaj pod francosko upravo kot nemško pokrajino in jo združimo z Zapadno Nemčijo, ni nobenega dvoma, da nemška in francoska produkcija jekla in premoga nimate pravilne primere. Nemčija Francijo presegá.

L. C.

UREDNIKOVA POŠTA**S proslave Dneva SNPJ v Milwaukee, Wis.**

(Nadaljevanje)

Torej priatelj Widmar, Frank Perko, tvoj sin, ki ste bili z menoj, pa tvoj brat John Perko, s katerim sva se peljala skupaj na istem vlaku v Chicago, ko je šel na pogreb svoje umrle sestre v Irwinu, Pa. Vsi vedite, da je bila smola samo začasna in sicer samo do Chicago, dokler ni prišla vsa clevelandска družba iz druge strani. Vsi smo se prav veselo smejevali in vsi do enega ovre, katerih ne moreš vedno kontrolirati. Videl sem, da so nekateri vztrajno opravljali svoja dela od začetka do konca, kar pomeni po 12 ur neprestanega skakanja. To je bila ena zabava, na kateri nisem nič delal, ampak sem se pozdravljal s prijatelji in znanci.

Pri govorniškem programu pa smo pogrešali kongresnika Blatnika iz Minnesota, ki je bil oglašan, a nazadnje pa le ni mogel priti. Rad pa verjamem, da takci aktivni možejo so povzeto zaposlen, posebno pa še v dobi voliline kampanje. Kdor pa ni aktiven, se sploh malo briga za kakšno stvar ali idejo.

Zelo zanimivo je, kako smo tukaj organizirali iz nič močan pevski zbor. Ko smo pri naši slavnici mizi vse opravili in ko se je že naredil mrak, smo se pričeli pogovarjati in poslavljati. V naši družbi so bili še trije, Filip Godina, Čandek iz West Allisa in moja malenkost. Pa pristopili neki moj mladi prijatelj zelo močne postave in me prične navgovarjati, da bi še kaj zapeli, češ, da ni piknika brez petja. Tako je pričel nagovarjati še druga dva. Ni odnehal, dokler nismo nekaj zakrullili. Pa smo rekli, pa jo dajmo, kar bo, bo. Pričeli smo, ampak nagrade nismo prejeli, dokler se nam niso pridružile boljše pevske moči, ko smo zbor takoj reorganizirali.

Kmalu je bilo okrog nas vse polno ljudi, med njimi več dobrih pevcev in članov raznih pevskih zborov. Tako smo v kratkem času pomnožili naš pevski zbor iz štirih mandeljev na 50 pevcev in pevk, ki so potem prepelali kot pravi slavčki. Peli smo različne narodne in partizanske pesmi. Okoli novega zabora se je zbral veliko poslušalcev. Peli smo, dokler nam niso odpovedala usta in suha grla. Nato smo se preselili k jaslicam ali bari, kjer smo si hitro pogovarjali žeko. Tu je zbor dobil svojega botra, ki mu je kupil pijača za okrog \$10. Rekel je, da je on izuchen delavec in da zaslubi vsak dan po \$25 do \$30. Povedal je, kakšno delo ima in kako se piše, toda v tem grmenju nisem mogel ujeti njegovega imena. Iz tega se vidi, kaj vse se lahko naredi, ako kdo vztraja kot je tisti moj neznani prijatelj.

Kako se mi dopade Arcadian park? Kot so mnogi omenjali v svojih vabilih na proslavo, je ta prostor v resnici lep, pa če jim to hoče kdo priznati ali ne. Arcadian park je na lepi ravni, obraščen z velikim in lepim drevjem. Največ je velikih hraščov, jabolk in drugega sadnega drevja je vmes. Meri 11 akrov. Park se nahaja malo izven mesta na široki in glavni cesti. Spredaj pri vhodu je veliko in deloma lepo poslopje, ki služi za kuhičino in veliko točilnico. Zrazen je še večja dvorana za zborovanja in zbirališče in druge podobne stvari. Ob strani od zunaj so balinarski prostori in druga igrališča. Naprej po obširnem vrtu so postavljene lepe kočice in točilnice in druga manjša poslopja. Sploh imajo tam vse, kar spada, in je dovolj prostora za velike proslave in piknike. Ta park je znan daleč naokoli v West Allisu, Milwaukeeju in drugih bližnjih krajih.

Koliko so pa plačali Slovenci oziroma federacija društev SNPJ za ta prostor, natančno ne vem. Kot sem slišal ni tukaj tako strogega zakona, oziroma ne lovijo kršilev zakona za opojno pijačo kot to delajo večkrat pri nas v Clevelandu in okolici, kjer lovijo društva in

zmožejo veselje in mislim na vesele vseh, smo se po eno urnem čakanju znašli spet skupaj in kmalu na La Salle postaji v Chicago in odrinili proti Clevelandu. Tako se ti kdaj prijeti nepotreblja smola, na katero niti od daleč ne slutiš in to še človeku, ki ni novinec na železničnah.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO AMERIKI

Universal, Pa.—Dne 11. julija je umrl Frank Mlinar, član SNPJ, star 68 let. V Ameriki je bil 51 let. Pokojnik je bil počten avtobusom pred 20 leti in od tedaj naprej je bil zmeraj bolan. Zapušča ženo, dva sina in dve hčeri.

Export, Pa.—Umrl je Paul Nida, star 79 let. Član SNPJ. Rojen je bil na Poljskem. V Ameriki je bil 60 let. Zapušča sočno Mary in nečakinjo.

Salina, Pa.—Dne 7. avgusta je srečno prestala tri operacije Mrs. Agnes Saksek. Operirana je bila za žolčne kamne. Nahaja se v New Kensington bolnišnici.

Jerome, Pa.—V Mercy bolnišnici v Johnstownu se je moral podati Louis Zadel, kjer se je moral podvredči operaciji.

Livingston, Ill.—Umrla je Stefanija Capaleti, članica SNPJ. Zapušča tri sinove v Chicagu, svaka Antona Omerzo in več sorodnikov in prijateljev v Chicagu na leta 1925, sin Joseph umrl leta 1940, hči Mrs. Mary Turk pa leta 1919. Pogreb se vrsti v trek zjutraj ob 8.45 uri iz pogreba nega zavoda Joseph Zele in soni, 6502 St. Clair Ave., v celkev sv. Vida ter nato v državsko grobničo na pokopalisko Calvary.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ave. Dočakal je častitljivo starost 97 let. Bil je vdovec domačega Gregora na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 60 leti. Bil je član društva Srca Janeve sove (star).

Tukaj zapušča tri sinove: Johna, Franca in Charlesa, osem vnukov in tri pravnukov in več sorodnikov. Žena Helena umrla leta 1925, sin Joseph umrl leta 1940, hči Mrs. Mary Turk pa leta 1919. Pogreb se vrsti v trek zjutraj ob 8.45 uri iz pogreba nega zavoda Joseph Zele in soni, 6502 St. Clair Ave., v celkev sv. Vida ter nato v državsko grobničo na pokopalisko Calvary.

KAM IN ZA KAJ GRE NAŠ DOLAR

WASHINGTON, 28. septembra—Predsednik Truman je naročil federalni trgovski komisiju da izvede splošno ameriško priskrbo in ugotovi kdo ima največ koristi od dolarja, ki ga potroši ameriški potrošnik. Delželi vedeti, kako vpliva povisitev na določene stroške, da pa tudi na dobiti drugih in na cene. Potrošnik ima pravico, da izvede kakšno pot gre dolar, ki ga izdaja in kdo ima od tega največ koristi.

PRVE VOLITVE NA JAPONSKEM

TOKIO, 28. septembra—V soboto 1. oktobra se bodo vrstile na Japonskem prve splošne državnozborske volitve, odkar je Japonska postala svobodna država. Računa se, da bodo prisluhnute načrte na sestri Marijo Šiška, rojeno v Krškem, ki se menjajo nekje v Ameriki.

West Allis, Wis.—Dne 15. septembra je po dolgi in mučni bolezni umrla Mrs. Jennie Oblak, starca 64 let. Bila je članica SNPJ. Rojena je bila v Poljanah nad Skofjo Loko. Ona je bila najstarejša hči družine Perko, po domače Tomažinova Micka. Stanovala je ves čas v Pleasant Valley, dokler je ni dohitela smrt. Zapušča pet sinov in hčer, ki je poročena z Jos. Batisom v Herminiju, Pa. Dalje zapušča tri brate v Milwaukeeju, enega v Detroitu, sestro v Exportu, Pa., ter brata in sestro v Poljanah nad Skofjo Loko.

Louise Schippek, 2449 N. 28th St., Milwaukee, Wis., rojena Lenič v vasi Širje, bi rada izvedela na njeno sestrično Marijo Šiško, rojeno v Krškem, ki se menjajo nekje v Ameriki.

West Allis, Wis.—Dne 15. septembra je po dolgi in mučni bolezni umrla Mrs. Jennie Oblak, starca 64 let. Bila je članica SNPJ. Rojena je bila v Poljanah nad Skofjo Loko. Ona je bila najstarejša hči družine Perko, po domače Tomažinova Micka. Stanovala je ves čas v Pleasant Valley, dokler je ni dohitela smrt. Zapušča pet sinov in hčer, ki je poročena z Jos. Batisom v Herminiju, Pa. Dalje zapušča tri brate v Milwaukeeju, enega v Detroitu, sestro v Exportu, Pa., ter brata in sestro v Poljanah nad Skofjo Loko.

Fontana Calif.—Na resno operacijo se je podala poznanica Paula Skavich. Operacijo je srečno prestala in sedaj se nahaja na domu, kjer jo lahko prijatelji obiščejo.

Njena sestra Minka Alseh pa se je opekla na obe nogi, ko je delala v kuhinji v Slovenskem domu.

Sacramento, Calif.—30. maja t. l. je umrl splošno poznani Joseph Ruzich, star 72 let. Dom je bil iz Hreljin, Hrvatska. Počinjal je bil mnogo let tajnik društva 549 in se udeležil tudi več konvencij SNPJ. Udejstvoval se je tudi v bivši SSPZ. V Ameriku je prišel l. 1906. Zapušča ženo, dva sina, hčer in brata Johna v Chicagu.

Duluth, Minn.—V bolnišnicu so se zdravili Frank Arko iz Gilberta, Minn.—Rudi Stornik iz Chisholma in J. Tomshe iz Elyja. V Hibbingu se zdravi starci nasejence Hočevar iz Chisholma. V Duluthu je bilo mnogo turistov iz vseh držav Amerike in tudi iz Evrope.

ODPUSCANJE DELAVEV V GORICI

Uprava tekstilnih tovarn v goriških oblastih je iz svojih podjetij odpustila še 100 delavcev. Na ta način je iz vseh tekstilnih podjetij odpuščenih že blizu 1,000 delavcev. Po statističnih podatkih je imela goriška oblasti že pred tem množično odpuščanje tekstilnih delavcev največje število brezposelnih, civilne oblasti pa niso nujno storile za izboljšanje težkih razmer, čeprav so delavske delegacije predlagale najrazličnejše ukrepe. Zaradi zadnjih odpustitev so tikstilni delavci organizirali enodnevno protestno stavko.

PARK V TERASI SE OBRETA JESENICANOM NA POBOČJU MIRCE

Oporni zid, ki ga gradijo se daj na Gospodovske ceste (v bližini stavbe LOMO), tega sicer zaenkrat še ne da slutiti. In vendar je to začetek graditve ter rasnega parka, ki bo v razvedri lo prebivalstvo, obenem pa oblesal ta del mesta.

MIROVNA POGODBA Z AVSTRIJO— NEIZVEDLJIVA?

Med najbolj pereča vprašanja, ki jih je zapustila zadnja vojna in ki v sedmih letih še niso bila rešena, spada gotovo v prvo vrsto—poleg "nemškega problema"—tudi sklenitev mirovne pogode z Avstrijo. Ta še vedno nevenen problem zanima tudi Jugoslavijo predvsem zato, ker je Avstrija njena sosedka, drugič pa tudi zaradi tega, ker okupacija avstrijske republike odločilno vpliva na politične razmere v Srednji Evropi.

Nedavno so vlade Združenih držav, Velike Britanije in Francije poslale že tretjo noto Sovjetski zvezzi (prejšnji sta bili izročeni letos 13. marca in 9. maja), kateri pozivajo moskovsko vlado, naj privoli v takojšnjem nadaljevanju razgovorov za sestavo mirovne pogode. Odgovor sovjetske vlade na to noto je bil določen podobno vsebine kot prejšnja odgovora. Moskva zavrača nove predlogne zahodnih velesil in tudi njihov načrt o "skrajšani pogodbi," češ, da bi se s tem ne kaže zagotovljene "demokratične svoboščine" za avstrijsko ljudstvo" in bi Avstrijci tudi ne imeli pravice, "da si svobodno izbereta svojo vlado."

Ti razlogi zvenijo vsekakor nekoliko paradoksno, kar pa seveda nič izrednega za sovjetsko diplomatsko poslovanje. Mar nimajo Avstrije večje "demokratične svoboščine" sedaj, ko so že sedmo leto okupirani? Zanimivo pa je, da sovjetska diplomatična zopet povezuje tržaško vprašanje z avstrijsko mirovno pogodo, seveda z očitnim namenom, da se kakršen koli posopek za rešitev prvega ali drugega vprašanja še bolj zaplete.

Ce pomislimo, koliko brezplodnih besed je bilo že izrečenih na 53 sestankih za sestavo mirovne pogode, ki bi jo naj podpisala Avstrija, in če k temu dodamo vlagano zavlačevanje sovjetskega predstavnika, ni težko sklepiti, da daje zadnji sovjetski odgovor le malo upanja, da bi se v doglednem času "avstrijsko vprašanje" spravilo z dnevnega reda.

Politika zavlačevanja, ki jo vodi sovjetska diplomacija, ima svoj smisel: sovjetske čete so danes razporejene po vzhodni

Britanija in seveda tudi Sovjetska zveza!

To naj bi bila po mnemu nekaterih tudi teza, ki jo namerava avstrijska vlada predložiti v razpravo organizaciji Združenih narodov. Vendar so tudi glede interencije dobro obveščeni krogi zelo skeptični, posebno še, ker je celo ameriški državni tajnik Acheson za svojega zadnjega obiska na Dunaju izjavil, da mora biti avstrijska mirovna pogoda nujno delo štirih velesil in ne morda organizacije Združenih narodov. Kljub temu pa so avstrijski politični krogi mnjenja, da bi avstrijsko vprašanje, če bi o njem razpravljali pred forumi organizacij Združenih narodov, dobilo širšo publiceto in da bi s tem podrobnejše seznanili svetovno javno mnenje.

Prvi korak za takšno intervencijo pa naj bi bil sprejem Avstrije za članico organizacije Združenih narodov. Temu članstvu pripisujejo na Dunaju velik pomen in zadnja potovanja avstrijskega zunanjega ministra dr. Gruberja v Jugoslavijo in Brazilijo, ter ministrskega predsednika Figla v Združenje države, naj bi imelo poleg drugega tudi namen olajšati sprejem Avstrijske republike v organizacijo Združenih narodov. Ne glede na svetovno javno mnenje in na razpoloženje pri večini državčnic organizacije Združenih narodov, ki je danes gotovo naklonjeno avstrijskim težnjam, bo morala Avstrija še vedno računati s sovjetskim vetom, kajti kremeljski diplomacični bržkonane ne bo preveč mar ne svetovnega javnega mnenja, ne stališča drugih držav, ker ima pač Moskva v Srednji Evropi svoje posebne interese in "utrjene" položaje, ki jih najbrž ne meravata zavreči na lahek način.

Prav zaradi vztrajno vodenje sovjetske "politike zavlačevanja" pa so na Dunaju v skrbih, kajti prav malo je izgledov, da se bo Avstrija lahko kmalu odrešila okupacijskega "nadzorstva" štirih velesil in postala resnično svobodna in neodvisna država.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 East 76th Street

UTah 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
17902 Nottingham Road

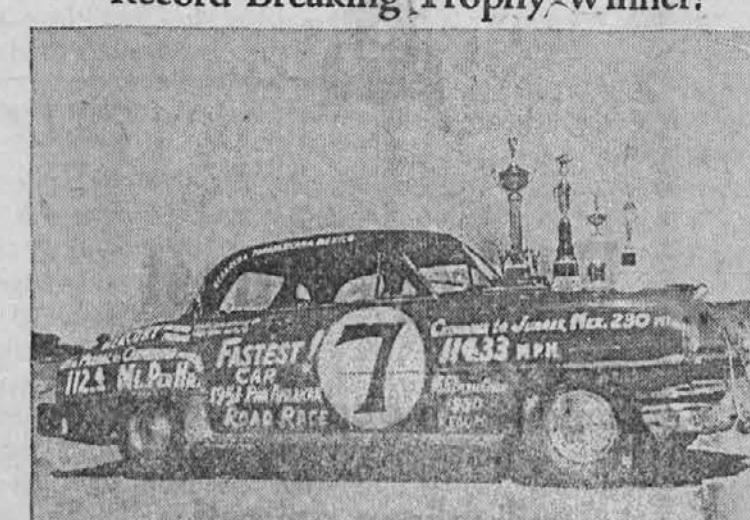
Ivanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Avenue

Diamond 1-8029

Record Breaking Trophy Winner!

New lap record of 114.33 M.P.H. in Mexico race wins special award. This Tony Bettenhausen-Chrysler combination, running in the 1951 Mexican Road Race, copped four of the automotive world's coveted trophies for engineering excellence.

The Kiekhaefer (Mercury Cuthard Motor) Corp., who entered the car, had its engineers switch their know-how from outboards to automotive engines in preparation for the South-of-the-Border grueling grind.

DRUŠVENI KOLEDAR

OKTOBRA

- 3. oktobra, petek — Ples Cleveland Ambassadors of Sports v SND.
- 4. oktobra, sobota — Veselica društva Slob. Slovenke št. 2 SDZ v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
- 10. oktobra, petek — Ples Wagon klubu v SND.
- 11. oktobra, sobota — Veselica društva Soča št. 26 SDZ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
- 11. oktobra, sobota — Veselica društva Slov. Sokolice št. 442 SNPJ v SND.
- 12. oktobra, nedelja — Koncert in opereta zboru Zarja v SND, St. Clair Ave.
- 12. oktobra, nedelja — Koncert zboru Zvon v Slov. nar. domu, E. 80 St.
- 18. oktobra, sobota — Ples društva Ribnica št. 12 SDZ v SND.
- 19. oktobra, nedelja — Prireditev krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.
- 19. oktobra, nedelja — Jesenski koncert in 15-letnica obstoja zboru Planina v Slov. nar. domu, Stanley Ave., Maple Heights, O.
- 25. oktobra, sobota — Ples društva Carniola Tent št. 1288 TM v SND.
- 26. oktobra, nedelja — Koncert Blaue Donau v SND.
- 26. oktobra, nedelja — Program zboru Adria v AJC, Recher Ave.
- 31. oktobra, petek — Ples Demokratskega kluba 23. varde v SND.

NOVEMBRA

- 1. novembra, sobota — Ples društva Concordians št. 185 SNPJ v SND.
- 2. novembra, nedelja — Opera "La Traviata" Glasbene Matice v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
- 2. novembra, nedelja — Ples krožka št. 3 Prog. Slovenk v AJC na Recher Ave.
- 7. novembra, petek — Ples klubu Piscotors v SND.
- 8. novembra, sobota — Veselica društva Slovenec št. 1 SDZ v SND.
- 9. novembra, nedelja — Igra dramskega zboru Naša zvezda v AJC na Recher Ave.
- 9. novembra, nedelja — Prireditev društva V boj št. 53 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.
- 14. novembra, petek — Ples klubu Jack & Jill v SND.
- 15. novembra, sobota — Veselica društva Lunder-Adamič št. 28 SNPJ v SND.
- 15. novembra, sobota — 40-letnica društva Kras št. 8 SDZ v Slov. domu na Holmes Ave.
- 16. novembra, nedelja — Predstava Kat, lige v SND.
- 22. novembra, sobota — Ples Progressivnih Slovenk v SND.
- 26. novembra, sreda — Ples Carlton klubu v SND.
- 28. novembra, petek — Ples Richman Memorial Post 661 v SND.

FEBRUARJA

- 7. februarja, sobota — Veselica društva France Prešeren št. 17 SDZ v SND.
- 8. februarja, nedelja — 40-letnica društva Ribnica št. 12 SDZ v SND.
- 14. februarja, sobota — Veselica društva Cleveland št. 126 SNPJ v SND.
- 15. februarja, nedelja — Predstava dram. zboru Ivan Cankar v SND.

JESEN NA DOMAČIH VRTOVIH

V septembetu ali oktobru je čas za posaditi v lončke večletne cvetlice-lončarice, ki so tekom poletja rastle na prostem, na primer fuhsije, begonije, geranje, rožmarin in slične. To velja seveda za zmerno gorke in hladnejše kraje dežele. V južnih kraji rasto tako cvetlice na prostem leto in dan. Po posaditvi v lončke naj se jih dobro zalije in postavi v kak nekoliko zasenčen kraj za nekaj dni. Lahko se lončke tudi do roba zakoplje v zemljo na vrtu. Namer posaditi v lončke tedne prej kot nastopi slana in je cvetlice treba premestiti v stanovanja, je, da so dobro zakoreninjene in rastče, predno se jih prenese v sobe.

Za prezimovanje naj se izbirajo krepke in zdrave rastline; čim mlajše tem bolje. Zdaj je tudi čas presaditi v večje lončke tiste okenske cvetlice, katerim so postali starli lončki premajluni. Pri tem je treba paziti, da se korenine čim manj poškodujejo.

Vsa domači vrtnari ali vrtnarica, ki hoče od enoletnih cvetlic dobiti semena za posetev prihodnje leto, ve, da je treba semenke glavice obirati, kadar same dozori. Taka semena je priporočljivo sušiti v suhem, hladnem in zračnem prostoru več tednov, predno se jih spravi v vrečice ali zavite.

Zdaj je tudi čas naročiti ali kupiti čebulice pomladnih cvetlic kot tulipanov, hiacint, narciz, dafodilov, nunke (crocus) zvončkov (snowdrop), itd. Take čebulice se morajo posaditi na prosto konci oktobra ali v novembetu, da cveto prihodnjo pomoč. Vse lahko ostanejo več let na istem mestu.

Opadajo drevesno listje je škoda sežigati, ker iz istega se lahko napravi kompost, ki je izvrstno gnojilo za cvetlice in zelenjava in tudi za vrtno trato. Listje se pomeče v primerno jamo v kakem odročnem delu vrta, nekoliko pomeša z zemljoi in včasih polije, da hitreje gniye. V to svrhu se tudi lahko porabi pokosena trava in razno rastlinstvo z vrta. Ni pa priporočljivo metati v kompostno jamo plevela z že zrelim semenom, da se s tem ne pospešuje širjenje plevela.

Izpraznjene vrtne grede mnogi domači vrtnarji obsegajo z rajo. Ozelenela rž brani, da ne more veter odnašati zemlje in da je ne odnaša deževje. Spomladis se zelenja rž podklopje, kar da izvrstno gnojilo za cvetlice in zelenjava.

Nekateri domači vrtnarji v tem času posejajo tudi kako gredo solate berivke. Kot znano, so-

lata ne uspeva v vročem poletju, toda se včasih obnese v hladnejših jesenskih dneh. V septembetu ali zgodnjem oktobru mnogi domači vrtnarji tudi posejajo travino seme, bodisi za povsem novo trato ali za obnovitev delov iste. Trava se v hladnem in večkrat deževnem jesenskem vremenu dobro okrepi in da spomadi lepo trato; poleg tega jesenska posetev prihrani pomladno delo.

—NOVA DOBA

Za fine ženske VOLNENE STERLING SUKNJE in KOŽUHE DIREKTNO IZ TOVARNE po najnižjih cenah, se oglašuje ali poklicite BENNO B. LEUSTIG 1034 Addison Rd. EN 1-3426

VAS MUČI GLAVOBOL?

Nabavite si najboljši tablje proti glavobolu v naši lekarini. Cena 50c.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

Angleško Slovenski Slovar

1952 IZDAJE

ki ga je sestavila Ružena Skerlejeva, se sedaj dobi v uradu

AUGUST KOLLANDER
6419 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland 3, Ohio

Stane s poštnino vred \$5.25

SINGER SEWING CENTER

747 E. 185 ST.

CLEVELAND, OHIO

nudi ženam, ki šivajo doma, še eno posebnost.

Jesensko in zimsko blago za oblike po 20 do 30% popusta.

GOVORIMO SLOVENSKO

Rayon Gabardine	.69	jarda
Nylon Crepe	1.49	jarda
Corduroy	1.59	jarda
Woof Jersey 100%	2.69	jarda
Woof Crepe 100 %	2.09	jarda
Worsted Gabardine	4.98	jarde

DVE SLOVENKI

izčeta stanovanje s 4 neopremjenimi sobami s kopališčem. Najraje na vzhodni strani.

Poklicite po 4. uri popoldne. UT 1-1576

DELO DOBIJO MOŠKI

DOBRO DELO

Radi bi imeli dvojico—moškega in žensko, brez otrok, za čuvanje, ženska bi pa čistila pisarno. Imata stanovanje s 4 sobami z gorkoto in razsvetljavo.

Pozive se podnevi pri ACME IRON & METAL SCRAP CO.

1527 Saranac Rd.
zvečer med 6. in 7. uro pa na 684 E. 160 St.

BUFFERS

izurjeni ročni buffers na bakru.

Podnevi.

Visoka plača od komada.

REPUBLIC BRASS CO.

1623 E. 45 ST.
(severno od Payne Ave.)

NAPRODAJ

HIŠA NAPRODAJ

6 sob, preproge, od stene do stene, beneški zastori, fornez na plin, avtomatični vodni grelec in nanovalno prehravanje. V slovenski st. clairski naseljibni. Cena samo \$9,500 za vse. Poklicite po 6. uri zvečer ali cel dan v soboto.

EN 1-1454

PRODA SE HIŠO

